

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده پرستاری مامایی

طرح درس ترمی

عنوان درس : پرستاری ویژه (دیالیز)	مخاطبان: دانشجویان ترم ششم کارشناسی پرستاری
تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد) ۰,۷۵ واحد	ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکشنبه ۱۴-۱۲
زمان ارائه درس: چهارشنبه ۱۶-۱۴ (۸ هفته دوم ترم)، نیم سال دوم ۹۵-۹۶	
دروس پیش نیاز: پرستاری بیماری های داخلی جراحی ۴	مدرس: اعظم فرجی

هدف کلی درس : آشنایی با مراقبت های پرستاری در بخش مراقبت ویژه دیالیز و بررسی نیازهای بیمار، تصمیم گیری مناسب و انتخاب اولویت ها با تأکید بر ملاحظات دوران سالمندی، نوتوانی و آموزش به بیمار و خانواده او.

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱) آشنایی با واحد درسی، اهداف، تکالیف، مروری بر آناتومی و فیزیولوژی کلیه، نارسایی حاد و مزمن کلیه
- ۲) آشنایی با اصول همودیالیز
- ۳) آشنایی با روش های دستیابی به عروق و مراقبت های پرستاری مربوطه
- ۴) آشنایی با عوارض حاد و مزمن همودیالیز، تغذیه، کنترل عفونت، داروهای مورد مصرف بیماران دیالیزی
- ۵) آشنایی با دیالیز صفاقی
- ۶) آشنایی با پیوند کلیه

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی با آناتومی و فیزیولوژی کلیه، نارسایی حاد و مزمن کلیه

اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱. آناتومی و فیزیولوژی کلیه را توضیح دهد.
- ۱-۲. اعمال مختلف کلیه را بیان نماید.
- ۱-۳. نحوه بررسی و شناخت در تشخیص بیماری های کلیه را شرح دهد.
- ۱-۴. نارسایی حاد کلیه (ARF) را تعریف نماید.
- ۱-۵. علل نارسایی حاد کلیه را توضیح دهد.
- ۱-۶. مراحل نارسایی حاد کلیه و خصوصیات هر مرحله را توصیف نماید.
- ۱-۷. تظاهرات بالینی نارسایی حاد کلیه را شرح دهد.
- ۱-۸. تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری در نارسایی حاد کلیه را توضیح دهد.
- ۱-۹. نارسایی مزمن کلیه (CRF) را تعریف نماید.
- ۱-۱۰. علل نارسایی مزمن کلیه را توضیح دهد.

- ۱-۱۱. مراحل نارسایی مزمن کلیه و خصوصیات هر مرحله را توصیف نماید.
- ۱-۱۲. تظاهرات بالینی نارسایی مزمن کلیه را شرح دهد.
- ۱-۱۳. تفاوت بین ازتمی و اورمی را بیان نماید.
- ۱-۱۴. تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری در نارسایی مزمن کلیه را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی با اصول همودیالیز

اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۲-۱. محیط فیزیکی و شرایط استاندارد بخش دیالیز را شرح دهد.
- ۲-۲. درمان های جایگزین کلیه را نام ببرد.
- ۲-۳. دیالیز را تعریف نماید و انواع آن را نام ببرد.
- ۲-۴. اهداف درمان با دیالیز را توضیح دهد.
- ۲-۵. موارد استفاده دیالیز را نام ببرد.
- ۲-۶. اساس فیزیولوژیک دیالیز را شرح دهد.
- ۲-۷. مراحل تصفیه آب جهت همودیالیز را توصیف نماید.
- ۲-۸. ناخالصی های آب و عوارض هر یک از آن ها را توضیح دهد.
- ۲-۹. محلول های مورد استفاده در همودیالیز را با ذکر اختلاف بین آن ها بیان کند.
- ۲-۱۰. دیالیز خشک را شرح دهد.
- ۲-۱۱. اصول دیالیز با دوز کم هپارین و بدون هپارین را توضیح دهد.
- ۲-۱۲. انواع صافی ها را (از نظر جنس و ضریب اولترافیلتراسیون) شرح دهد.
- ۲-۱۳. معیارهای کارایی دیالیز و عوامل مؤثر در کارایی را بیان نماید.
- ۲-۱۴. رژیم غذایی، فعالیت و میزان آب مصرفی مجاز در بیماران دیالیزی را شرح دهد.

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی با روش های دستیابی به عروق و مراقبت های پرستاری مربوطه

اهداف ویژه جلسه سوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۳-۱. انواع روش های دستیابی عروقی جهت همودیالیز را نام ببرد.
- ۳-۲. کاتتر موقت، اندیکاسیون ها، عوارض و مراقبت های مربوطه را شرح دهد.
- ۳-۳. شنت شریانی- وریدی، اندیکاسیون ها، عوارض و مراقبت های مربوطه را توضیح دهد.
- ۳-۴. فیستول شریانی- وریدی و روش های ایجاد آن را شرح دهد.
- ۳-۵. اندیکاسیون ها، عوارض و مراقبت های فیستول شریانی- وریدی را توضیح دهد.
- ۳-۶. زمان شروع کانونولاسیون و نحوه تزریق سوزن ها به فیستول شریانی- وریدی را شرح دهد.
- ۳-۷. گرافت شریانی- وریدی و انواع آن را توصیف نماید.
- ۳-۸. مزایا و عوارض و نحوه تزریق سوزن ها به گرافت شریانی- وریدی را توضیح دهد.
- ۳-۹. کاتتر دائم، اندیکاسیون ها، عوارض و مراقبت های مربوطه را شرح دهد.
- ۳-۱۰. عوارض دسترسی عروقی را شرح دهد.
- ۳-۱۱. روش های درمان با آنتی کوآگولاسیون را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی با عوارض حاد و مزمن همودیالیز، تغذیه، کنترل عفونت، داروهای مورد مصرف

بیماران دیالیزی

اهداف ویژه جلسه چهارم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۴-۱. عوارض حاد و مزمن همودیالیز را نام ببرد.
- ۴-۲. علل، اقدامات پیشگیری، درمانی و مراقبتی هر یک از عوارض همودیالیز را توضیح دهد.
- ۴-۳. واکسیناسیون و داروهای مصرفی در بیماران دیالیزی را شرح دهد.
- ۴-۴. مشکلات روحی و روانی در بیماران همودیالیزی و مراقبت های آن را توضیح دهد.
- ۴-۵. تغذیه در بیماران همودیالیزی را توصیف نماید.
- ۴-۶. کنترل عفونت و راه های پیگیری از انتقال آن را در بیماران همودیالیزی شرح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی با دیالیز صفاقی

اهداف ویژه جلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۵-۱. دیالیز صفاقی را تعریف نماید.
- ۵-۲. اندیکاسیون ها و کنترااندیکاسیون های دیالیز صفاقی را بیان نماید.
- ۵-۳. اهداف درمان با دیالیز صفاقی را نام ببرد.
- ۵-۴. روش کار و فرآیند دیالیز صفاقی را شرح دهد.
- ۵-۵. محتویات محلول دیالیز صفاقی و افزودنی های دارویی به آن را توضیح دهد.
- ۵-۶. انواع دیالیز صفاقی (IPD، CAPD، CCPD، NPD) را شرح دهد.
- ۵-۷. عوارض دیالیز صفاقی و مراقبت های پرستاری آن را شرح دهد.

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی با پیوند کلیه

اهداف ویژه جلسه ششم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۶-۱. تاریخچه پیوند کلیه را بیان نماید.
- ۶-۲. پیوند کلیه، معیارهای انتخاب گیرنده و دهنده کلیه را شرح دهد.
- ۶-۳. اقدامات و مراقبت های پرستاری قبل از عمل پیوند کلیه را توضیح دهد.
- ۶-۴. روش نگهداری کلیه پیوندی را شرح دهد.
- ۶-۵. روش عمل جراحی پیوند کلیه را توضیح دهد.
- ۶-۶. مراقبت های لازم پس از عمل پیوند کلیه را توصیف نماید.
- ۶-۷. انواع پس زدن پیوند کلیه را نام برده و روش های پیشگیری و درمان آن را توضیح دهد.
- ۶-۸. علل پس زدن پیوند کلیه شرح دهد.
- ۶-۹. آزمایشات تشخیصی جهت بررسی پس زدن کلیه پیوندی را توضیح دهد.
- ۶-۱۰. عوارض پیوند کلیه و مراقبت های پرستاری آن را شرح دهد.

1) Smeltzer S.C, and Bare B .Brunner and suddarths textbook of medical surgical nursing. 11th ed. 2008. Philadelphia: Lippincott ec

۲) ذاکری مقدم، م؛ علی اصغرپور، م. مراقبت های پرستاری ویژه در بخش های ICU, CCU و دیالیز. تهران: اندیشه رفیع. آخرین چاپ

۳) اسدی نوقایی؛ ا.ح، بصام پور؛ ش، ذوالفقاری؛ م. مراقبت های پرستاری ویژه در بخش های ICU, CCU و دیالیز. تهران: سالمی. آخرین چاپ

۴) عسگری، م ح، سلیمانی؛ ح. کتاب جامع مراقبت های پرستاری ویژه در بخش های ICU, CCU و دیالیز. تهران: بشری. آخرین چاپ

۵) نیکروان مفرد؛ م، شیرینی؛ ح. مراقبت های پرستاری ویژه در بخش های ICU, CCU و دیالیز. تهران: نور دانش. آخرین چاپ

روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی : پاورپوینت، ویدئوپروژکتور

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
-	-	-	-	آزمون میان ترم
		۹۰ درصد	چهار گزینه ای و تشریحی	آزمون پایان ترم
۱۴-۱۶	هر جلسه	۱۰ درصد	-	حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

- ❖ حضور منظم و قبل از استاد در کلاس درس
- ❖ استفاده از گوشی و تبلت و... در کلاس درس مجاز نمی باشد.
- ❖ انتظار مطالعه قبل از ارائه مطالب هر جلسه

جدول زمانبندی درس دیالیز
روز و ساعت جلسه: چهارشنبه ۱۶-۱۴ (۸ هفته دوم ترم)

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۹۶/۱/۲۳	آشنایی با واحد درسی، اهداف، تکالیف، مروری بر آناتومی و فیزیولوژی کلیه، نارسایی حاد و مزمن کلیه	اعظم فرجی
۲	۹۶/۱/۳۰	آشنایی با اصول همودیالیز	اعظم فرجی
۳	۹۶/۲/۶	آشنایی با روش های دستیابی به عروق و مراقبت های پرستاری مربوطه	اعظم فرجی
۴	۹۶/۲/۱۳	آشنایی با عوارض حاد و مزمن همودیالیز، تغذیه، کنترل عفونت، داروهای مورد مصرف بیماران دیالیزی	اعظم فرجی
۵	۹۶/۲/۲۰	آشنایی با دیالیز صفاقی	اعظم فرجی
۶	۹۶/۲/۲۷	آشنایی با پیوند کلیه	آموزش مجازی

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
 تاریخ ارسال:

نام و امضای مدیر گروه:
 تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
 تاریخ تحویل: